

EUFOONIUMIÕPPE AINEKAVA (üldõpe)

Ainekava lühikirjeldus

Eufooniumiõppe ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Rae Huvialakooli eufooniumieriala üldõppes.

Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud muusikahuvilistele õpilastele, kes on huvitatud instrumentaalmuusikast ja praktilisest väljundist – eufooniumimängust. Silmas on peetud maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

Õppetöö korraldus

Õppetöö peamiseks vormiks on õppetund ja (1 akadeemiline tund – 45 min). Õppetöö vormiks võivad olla veel lahtine tund, konkurss, esinemine, töötuba, laager, kontserdikülastus, ekskursion. Õppetöö sisaldab iseseisvat tööd.

Õppetöö toimub järgmistes kooliastmetes:

- 1) noorem aste (1.-4. klass)
- 2) vanem aste (5. -7. klass)
- 3) lisa-aastad (soovi korral)

Õppeesmärgid

Muusikalise eelhariduse omandamine, arvestades õpilase individuaalseid võimeid, eripära, arengut, iseseisvust, omaalgatust, aktiivsust;

- 1) eufooniumi põhialuste omandamine;
- 2) muusikahuvi tekitamine, selle hoidmine ja süvendamine;
- 3) analüüsimisoskuse ja muusikaliste eelistuste toetamine;
- 4) iseseisva töö oskuste kujundamine;
- 5) loovuse arendamine;

- 6) rütmitude, astmetaju, muusikalise mälu, fraseerimise arendamine;
- 7) muusikaalaste teoreetiliste teadmiste omandamine;
- 8) isikupärase väljendusstiili kujundamine;
- 9) koosmusitseerimise ja improviseerimisoskuse arendamine.
- 10) erinevate teoste seostamine taustsüsteemiga, ajalooa.

Pädevused

Pädevused kujunevad õppeprotsessis, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Pädevused on õppekavas esitatud viie rühmana: õpipädevus, tegevuspädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, ainepädevus.

Pädevused on kõikidel õppijatel mingil tasemel olemas ning nende jälgimine ja suunamine on tulemuslikum õpetajate ja kooli-kodu koostöös. Õpetaja on selles koostöös suunaja, kes planeerib õppe- ja kasvatustöö põhisuunad, kaasates õpilase enda aktiivsust.

Eufoniumi ainekava taotleb õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 1) õpipädevus - läbi tõhusate õpistrateegiate juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust eufoniumiõppes; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – luua tegevuseesmärke ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi eufoniumimängu alal; valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskus teha koostööd.
- 3) väärtuspädevus - suutlikkus tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- 4) enesemääratluspädevus - oskus hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi eufoniumiõppe end isiksusena.
- 5) ainepädevus - kujuneb eufoniumiõppe kaudu läbi kolme astme saavutatud õpitulemuste alusel.

Õpitulemused

Eufooniumiõppe ülesandeks on õpilase muusikaliste ja loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine, et aidata kujuneda isiksusel, kes:

- 1) mõtleb loovalt;
- 2) oskab oma eufooniumiõpet eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- 3) suudab valida repertuaari vastavalt omandatud tasemele;
- 4) on järjepidev, harjutab igaks tunniks iseseisvalt;
- 5) oskab teha iseseisvat tööd, on valmis koostööks;
- 6) suudab analüüsida oma mängu ja koosmusitseerimist;
- 7) omab eufooniumimängu oskusi, tehnilisi võtteid ja muusikateoreetilisi teadmisi vastavalt ettenähtud tasemele (välja toodud iga astme juures eraldi);
- 8) omab teadmisi esinemiskultuurist (õigeaegne kohaletulek, lavale minek, lavalt tulek, laval käitumine, esinemisriietus jms);
- 9) hoiab oma pilli; teab ja tunneb oma esmaseid hooldusnõudeid.

Õpisisu

Noorem aste

Nädalas 1 tund.

Nooremas astmes omandatakse:

- 1) õiged hingamistehnika alused;
- 2) õige käe- ja sõrmetehnika alused, ventiilide käsitlemisoskus;
- 3) õige aplikatuur;
- 4) õige pilliasend (vabad käed);
- 5) intonatsiooni kuulamine;
- 6) pingevaba kehahoid;
- 7) algteadmised strihhidest, fraseerimisest, dünaamikast;
- 8) mängimine kuulmise järgi;
- 9) noodilugemine;
- 10) ansamblimäng.

Õpisisu klassiti:

1.klass:

Eesmärgid:

- õigete mänguvõtete omandamine

- hingamisharjutused
- "sumin" huulikuga
- soojendusharjutused huuliku ja pilliga
- heliredelite nõuded: Duurid C, F, G ja loomulikud mollid a, d, e

- 8- 10 pala

Tasemenäited:

Lastelaul	Poisid ritta!
Lastelaul	Hüüavad pasunad
Pierpoint	Aisakell
W.A. Mozart	Allegretto
Spirituaal	Kui pühakud marsivad
Spirituaal	Go Down Moses
Spirituaal	Vanaisa kell
Duetid:	

2.klass:

Eesmärgid:

- keskendumine õigete mänguvõtete omandamisele
- hingamisharjutused, legato, keeleharjutused
- heliredelite nõuded: Kahe märgiga duurid ja mollid
- nõuded repertuaarile: 8-10 pala, 10-15 etüüdi või harjutust

Tasemenäited:

A. Holborne	Allemande
A. L. Webber ~	Memory
Anon.	Greensleevs
Jamaika r/l	Mango walk
W.A. Mozart	Andante moderato
Traditsionaal	Morning has broken
Duetid:	
Victor Cornette	Elementarny etudy

3.klass:

Eesmärgid:

- jälgida, et ulatuse suurenedes ei tekiks lisapingeid
- süstemaatiline tegelemine legato- ja keeleharjutustega
- heliredelite nõuded: heliredelid kahe võtmemärgini + kolmkõla pöörded
- nõuded repertuaarile: 8-10 pala, 10-15 etüüdi või harjutust

Tasemenäited:

C. Barnes	The Young Artist
A. Sullivan	The Polisman`s Song
C. Sait-Saens	Royal March of the Lion
D. Lusher	Sweet and Sour
G. Pergolesi	Tre giorni son che Nina
S. Myers	Cavatina

4.klass:

Eesmärgid:

- omandatud ulatuse täielik kasutamine
- kõikide strihhide kasutamine
- süngoop, triool
- 3/8 ja 6/8 taktimõõdud
- heliredelite nõuded: heliredelid kolme võtmemärgini
- Nõuded repertuaarile: 8-10 pala, 10-15 etüüdi
- Eksamikava nõuded: esitatakse 3 teost:
 - kaks erineva iseloomuga pala
 - üks tänapäeva heliteos

Tasemenäited:

S. Pogson	Gentle song
J. B. De Boismortier	Rigaudon
G. Verdi	Orjade koor oop. "Nabucco"
J. Offenbach	Barcarole
G. Bizet	Toreador Song
C. Sait-Saens	Luik
B. Carlton	Ja-da
Ulvaeus-Anderson-Rice	I know him so well

Algastme lõpuks omandatakse heliredelid kuni 2 märgini; kolmkõlad pööretega.

H i n d a m i s e p õ h i m õ t t e d:

- pidev sõnaline hinnang ja ka hindeline (5-palli süsteemis);
- kokkuvõttev hindamine (sh sõnaline hinnang) 3 korda aastas
- hindelised esinemised õppeaastas: kontsertidel trimestrite lõpus (a'2 palaga, üks neist võib olla ansambliga), tehniline arvestus vähemalt 1 kord õppeaastas (võib olla ka ühe trimestri hindelise esinemisena).

Noorema astme l õ p e t a m i n e : esinemine 3 erineva karakteriga pala; heliredelid; kava kestvus vähemalt 6 min.

Lõpetamisel saab õpilane tunnistuse, mis annab võimaluse edasi õppimiseks vanemas astmes.

On omandanud järgmised ainepädevused:

- 1) õpipädevus - on motiveeritud õpitegevusest eufooniumiõppes ning hindab oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – oskab näha ette oodatavaid tulemusi eufooniumiõppe alal ja oskab teha koostööd.
- 3) väärtuspädevus – oskab läbi eufooniumimuusika näha seotust oma ja teiste rahvaste ja kultuuriga
- 4) enesemääratluspädevus - oskab hinnata iseennast ja oma mängu
- 5) ainepädevus - kujuneb eufooniumimängu oskus algastmes omandatud õpitulemuste alusel.

Vanem aste

Nädalas 1 tund.

Vanemas astmes omandatakse:

- 1) intonatsiooni kuulamine ja iseseisvalt reguleerimine
- 2) kõla ja tooni arendamine;
- 3) käe- ja sõrmetehnika arendamine;
- 4) esinemiskindluse saavutamine;
- 5) väljendusrikas musitseerimine;

- 6) kuulmise järgi mängimine;
- 7) noodilugemine;
- 8) heliredelites kiiruse arendamine;
- 9) ansamblimäng (erinevad pillid ja koosseisud);
- 10) pala kui terviku kujundamine;
- 11) väljendusrikas ja enesekindel esinemisoskus.

Õpisisu klassiti:

5.klass:

Eesmärgid:

- harjutustega tegelemine
- mugava tunde ja vabaduse tagamine mängus
- heliredelite nõuded: 3-4 võtmemärgini + D7 ja VII7
- nõuded repertuaarile: 8-10 pala, 10-15 etüüdi

Tasemenäited:

J.S. Bach	Bist du bei mir
G.F. Händel	Arm, arm ye brave
Anna Magdalena noodivihik	
Polonees	
Marss	

6.klass

Eesmärgid:

- jätkub töö igapäevaharjutustega
- mängutehnika ja kauni kõla täiustamine
- heliredelite nõuded: heliredelid 4-5 võtmemärgini +D7 ja VII7 pööretega
- nõuded repertuaarile: 8-10 pala, 10-15 etüüdi

Tasemenäited:

J.S. Bach	Aaria
G.F. Händel	Thus when the Sun
F. Mendelssohn	O for the Wings of a Dove
Arr. E.M. Pearson	Latin Americana
R. Rodgers	Blue Moon

J.Kosma	Autumn Leaves
G. Gewrshwin	I Got Rhythm

7.klass:

Eesmärgid:

- eksamikava õppimine
- heliredelite nõuded: heliredelid 5-6 võtmemärgini

Eksamikava nõuded:

- kaks erineva iseloomuga pala
- üks sonaadi osast
- kaasagne teos

Tasemenäited:

H. Purcell	When I am laid in Earth
J.S. Bach	In tears of Grief
G.F. Händel	If God be for us
J.B. Loeillet	Sonaat
A. Vivaldi	Sonaat nr. 2 F-duur
V. Ojakäär	Pika-pilli polka
Etüüdid:	Arbani kool, c-võtmed

Esinemised: Õpilane peaks olema võimeline esinema vajadusel ka väljaspool kooli toimuvatel üritustel soolopaladega.

H i n d a m i s e p õ h i m õ t t e d:

- pidev sõnaline hinnang ja ka hindeline (5-palli süsteemis);
- kokkuvõttev hindamine (sh sõnaline hinnang) 3 korda aastas
- hindelised esinemised õppeaastas: kontsertidel trimestrite lõpus (a'2 palaga, üks neist võib olla ansambliga), tehniline arvestus vähemalt 1 kord õppeaastas (võib olla ka ühe trimestri hindelise esinemisena).

Vanema astme l õ p e t a m i n e: esitada 3-4 erineva karakteriga pala (sealhulgas võib olla 1 ansambel ja 1 suurvormi osa), kava ajaline kestvus 6 minutit ja heliredelite arvestus.

On omandanud järgmised ainepädevused:

- 1) õpipädevus - on motiveeritud õpitegevusest eufooniumiõppes ning hindab oma õpitegevust; on avatud uutele teadmistele;
- 2) tegevuspädevus – oskab näha ette oodatavaid tulemusi eufooniumiõppe alal, loob tegevuseesmärgid ja oskab teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – oskab läbi eufooniumimuusika näha seotust oma ja teiste rahvaste ja kultuuriga;
- 4) tajub läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega;
- 5) enesemääratluspädevus - oskab hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi eufooniumiõppe end isiksusena;
- 6) ainepädevus - kujuneb eufooniumimängu oskus alg- ja põhiastmes omandatud õpitulemuste alusel.

Lõpetamisel saab tunnistuse.